

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8Csp/25/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821202034
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2022:8821202034.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v spore žalobcu: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, právne zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát, Mýtna 48, 810 00 Bratislava, proti žalovanému: S. H., D.. XX.XX.XXXX, H. N. S. D. H. X, o zaplatenie sumy 1.775,21 € s prísl., t a k t o

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 1.610,34 € s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 26.01.2019 do zaplatenia a to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 80% s tým, že o konkrétnej výške trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca (Všeobecná úverová banka, a.s.) sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.775,21 € spolu s príslušenstvom. Podanie žaloby odôvodnil tým, že žalobca a žalovaný uzatvorili spolu dňa XX.XX.XXXX zmluvu o pôžičke č. XXXXXXXX / XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej poskytol žalobca žalovanému pôžičku vo výške 1.800 € („Schválená výška pôžičky“). Podľa zmluvy o pôžičke mal žalovaný splácať pôžičku v pravidelných 36 mesačných splátkach v sume 62 €, a to až do celkovej sumy pôžičky vo výške 2.232 €. Doposiaľ uhradil žalovaný z vyššie uvedenej zmluvy sumu 189,66 €. Vzhľadom na to, že žalovaný porušil svoju povinnosť splácať poskytnutú pôžičku resp. jednotlivé povinné splátky riadne a včas, t.j. v súlade so zmluvou a podmienkami k zmluve, žalobca listom zo dňa 28.11.2018 - Predžalobná upomienka, vyzval žalovaného k úhrade dlžných splátok, na čo poskytol žalovanému dodatočnú lehotu na plnenie viac než 30 dní. Súčasne žalobca žalovaného upozornil, že ak nedôjde aspoň k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný ani v dodatočne poskytnutej lehote dlžné splátky neuhradil. Žalobca dňa 19.01.2019 úver zosplatiť, o čom bol žalovaný informovaný listom z dňa 20.01.2019 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Celkový dlh žalovaného ku dňu podania žaloby predstavuje sumu 1.775,21 €. Žalobca si zároveň uplatnil zákonné úroky z omeškania, a to od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti, nakoľko oznámenie bolo zaslané obyčajnou listovou zásielkou, kde obvyklá doba doručenia zásielky je 5 dní. Zmluvnú pokutu, evidovanú v priloženom Prehľade splátok a úhrad v stĺpci „Pokuta“ v sume 205,42 €, si žalobca v tomto konaní neuplatnil.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil. Žalovanému bolo predvolanie na pojednávanie doručované prostredníctvom mesta Vranov nad Topľou.

3. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobou a k nej pripojenými listinnými dôkazmi, a to Notárskou zápisnicou, Zmluvou o spotrebiteľskom úvere uzatvorenou medzi Všeobecnou úverovou bankou, a.s. a žalovaným zo dňa XX.XX.XXXX, predžalobnou upomienkou zo dňa 28.11.2018, oznámením o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 20.01.2019, prehľadom splátok a úhrad, štandardnými európskymi informáciami o spotrebiteľskom úvere, ďalej uznesením o pripustení zmeny žalobcu, správami o pobyte žalovaného a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

4. Právny predchodca žalobcu - Všeobecná úverová banka, a.s. a žalovaný uzavreli dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o spotrebiteľskom úvere, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového spotrebiteľského úveru žalovanému vo výške 1.800 €. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť v pravidelných mesačných splátkach po 62 € v celkovom počte 36 splátok s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.06.2018 a ďalšie splátky boli splatné vždy 20. dňa v mesiaci. Celková čiastka úveru predstavovala sumu 2.232 €. Celkové náklady spotrebiteľa činili 432 €. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba 15,90 %, ročná percentuálna miera nákladov (ďalej aj „RPMN“) predstavovala výšku 15,90 %. Doba trvania zmluvy bola 36 mesiacov alebo do splatenia všetkých záväzkov klienta podľa zmluvy.

5. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad je zrejmé, že žalovaný z poskytnutej pôžičky uhradil sumu 189,66 €.

6. Listom - predžalobnou upomienkou zo dňa 28.11.2018 veriteľ vyzval žalovaného na úhradu nedoplatku na splátkach v celkovej výške 182,34 €. Zároveň upozornil žalovaného, že ak do 05.01.2019 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 09/2018 bude oprávnený úver zosplatiť.

7. Nakoľko žalovaný dlžné splátky v lehote stanovenej v predžalobnej upomienke riadne a včas neuhradil, právny predchodca žalobcu listom - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“ zo dňa 20.01.2019 oznámil žalovanému, že jeho dlh z úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX sa stal splatným v celom rozsahu naraz.

8. Na základe Rámцovej zmluvy o postúpení pohľadávok, ktorá bola uzatvorená medzi spoločnosťami Consumer Finance Holding, a.s. a Všeobecná úverová banka, a.s. a spoločnosťou Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtна 48, 811 07 Bratislava, ako postupníkom bola pohľadávka žalobcu ako postupcu voči žalovanému ako dlžníkovi, ktorej zaplatenie je predmetom tohto sporového konania, postúpená spoločnosti Intrum Slovakia s.r.o. ako postupníkovi.

9. Spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. listom zo dňa 23.02.2022 oznámila žalovanému, že k 18.02.2022 postúpila svoju pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX na spoločnosť Intrum Slovakia s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Mýtна 48, 811 07 Bratislava.

10. Na základe podaného návrhu na zmenu strany sporu súd uznesením č. k. 8Csp/25/2021-76 zo dňa 20.05.2022 pripustil, aby z konania na strane žalobcu vystúpila spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s., so sídlom Mlynské Nivy 1, 829 90 Bratislava, IČO: 31 320 155 a na jej miesto do konania vstúpil ako žalobca Intrum Slovakia s.r.o., Mýtна 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154.

11. Podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

12. V zmysle § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi. Spotrebiteľský úver podľa tohto zákona možno poskytnúť len bezhotovostným prevodom finančných prostriedkov na platobný účet spotrebiteľa, poštovým poukazom, ktorého adresátom je spotrebiteľ alebo platobným prostriedkom vydaným na meno spotrebiteľa; tým nie je dotknuté bezhotovostné

poskytnutie viazaného spotrebiteľského úveru podľa § 15 alebo poskytnutie spotrebiteľského úveru bezhotovostne na splatenie iného úveru alebo úverov úhradou veriteľovi oprávnenému poskytovať úver podľa tohto zákona alebo osobitného predpisu. Spotrebiteľským úverom sú aj mladomanželský úver podľa osobitného predpisu, niektoré stavebné úvery a iné úvery podľa osobitného predpisu a nezabezpečené úvery poskytované spotrebiteľom na účely rekonštrukcie nehnuteľnosti určenej na bývanie, pričom ustanovenia osobitných predpisov týkajúce sa poskytovania týchto úverov tým nie sú dotknuté; obmedzenie hornej hranice výšky úveru podľa odseku 3 písm. f) sa na tieto úvery nevzťahuje.

13. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- a) druh spotrebiteľského úveru,
- b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,
- c) meno, priezvisko, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa; ak spotrebiteľ nemá pridelené rodné číslo, uvedie sa dátum narodenia,
- d) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- e) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,
- f) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,
- g) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- h) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- i) výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,
- j) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- k) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,
- l) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,
- m) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- n) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,
- o) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,
- p) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,
- q) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,
- r) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,
- s) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- t) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,
- u) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

v) názov a adresu príslušného orgánu dohľadu podľa § 23.

14. Podľa § 52 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, platného a účinného v rozhodnom období (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

15. Ako vyplýva z ustanovenia § 52 ods. 3 a ods. 4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

16. Podľa § 53 ods. 1 až ods. 3 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané. Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah. Ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

18. V zmysle § 54 ods. 1 a ods. 2 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

19. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

20. V zmysle § 524 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ môže svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka postúpiť písomnou zmluvou inému. S postúpenou pohľadávkou prechádza aj jej príslušenstvo a všetky práva s ňou spojené.

21. Podľa § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak dlžník ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

22. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. V zmysle § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, účinného v rozhodnom čase, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. V tomto prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože ju uzatváral právny predchodca žalobcu ako dodávateľ a žalovaný ako spotrebiteľ, pričom obsah zmluvy, ako aj obsah všeobecných obchodných podmienok bol daný predchodcom žalobcu bez možnosti žalovaného prívodiť akúkoľvek zmenu, preto je potrebné predmetný právny vzťah posúdiť

podľa príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, je neplatná.

25. Súd mal na základe vykonaného dokazovania za preukázané, že na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným dňa XX.XX.XXXX bol žalovanému poskytnutý bezúčelový spotrebiteľský úver vo výške 1.800 €. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver v 36 splátkach vo výške 62 € mesačne s tým, že prvá splátka bola splatná dňa 20.06.2018 a ďalšie splátky boli splatné 20. dňa v mesiaci. Celková čiastka úveru predstavovala sumu 2.232 € a celkové náklady spotrebiteľa sumu 432 €. Medzi zmluvnými stranami bola dohodnutá fixná ročná úroková sadzba vo výške 15,90 %. RPMN bola vo výške 15,90 %. Žalovaný si svoje povinnosti z predmetnej zmluvy neplnil a jednotlivé splátky riadne a včas neuhrádzal, preto právny predchodca žalobcu úver zosplatnil. V prospech právneho predchodcu žalobcu žalovaný uhradil doposiaľ mesačné splátky v celkovej sume 189,66 €.

26. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok postúpila spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupca na žalobcu ako postupníka pohľadávku voči žalovanému, preto súd uznesením zo dňa 20.05.2022 pripustil zmenu strany sporu na strane žalobcu.

27. Súd sa v danom prípade zaoberal výškou ročnej úrokovej sadzby, ktorá bola dohodnutá vo výške 15,90 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v období 5/2018 (v čase uzatvorenia úverovej zmluvy) činil úrok 5,13 % p.a.. Z toho je zrejmé, že úrok dohodnutý medzi zmluvnými stranami v danom prípade je trojnásobne vyšší ako bol úrok požadovaný bankami.

28. Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dohovoriť úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Taktiež u dohody o úrokoch pri peňažnej pôžičke totiž platia ustanovenia § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého nesmie byť výkon práva a povinnosti vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov v rozpore s dobrými mravmi. Neprimeranou, a teda odporujúcou dobrým mravom, je spravidla taká výška úrokov dojednaná v zmysle ustanovenia § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru obvyklú v dobe ich dojednaní, a to stanovenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby uplatňované bankami pri poskytovaní úverov a pôžičiek.

29. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009).

30. Pri dojednávaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. V súlade s dobrými mravmi je preto také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke „uspokojí“ bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni „zhodnotiť“ obvyklým spôsobom. Nie je možné neprihliadnuť na skutočnosť, že dlžník uzatvára zmluvu o peňažnej pôžičke a dohodu o úrokoch z tejto pôžičky často práve z dôvodov svojej inak neriešiteľnej finančnej situácie. Nezodpovedá preto všeobecne uznávaným vzťahom medzi ľuďmi, aby dlžník v takejto situácii poskytoval veriteľovi

neprimerané až úžernícke úroky. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011).

31. Hoci maximálna výška úrokov (ako odplaty za užívanie požičanej finančnej čiastky) pri peňažných pôžičkách ani pri úveroch nie je žiadnym právnym predpisom limitovaná a je ponechaná výlučne na dohodu zmluvných strán, nie je neobmedzená. O takýto stav pôjde spravidla vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (porovnaj Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.07.2009).

32. Krajský súd v Prešove vo svojom rozhodnutí sp. zn. 3Co/114/2014 zo dňa 05.11.2014 vyslovil: „Výška zmluvných úrokov, pokiaľ tieto úroky prevýšia priemer úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere o viac ako 100 % je neprijateľná a odporuje dobrým mravom. Prevýšenie úrokov o 100 % oproti priemeru úrokov za úvery poskytované bankami je netolerovateľné za žiadnych okolností a preto správne postupoval súd prvého stupňa, ak nepriznal žalobcovi žiadané úroky predstavujúce viac ako 100 % oproti priemeru úrokov na trhu pri porovnateľnom úvere (v tom čase 12,67 % ročne). V tejto súvislosti odvolací súd zároveň zdôrazňuje, že pokiaľ sú úroky neplatné v celom rozsahu, nemožno ich ďalej ani moderovať, a preto súd prvého stupňa nesprávne postupoval, ak považoval dohodu o výške úrokov nad 12,67 % ročne za absolútne neplatnú. Správne mal ustáliť, že úroky sú neplatné v celom rozsahu. Táto okolnosť totiž spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov v neprospech spotrebiteľa v zmysle § 53 ods. 1, 5 Občianskeho zákonníka a za týchto okolností je potrebné hodnotiť dohodu o výške úrokov ako absolútne neplatnú.“

33. Súd v súvislosti s neprimeraným úrokom z úveru poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp.zn. 6Co/114/2018 zo dňa 27.08.2019: „Úroky za poskytovanie peňažných prostriedkov podliehajú súdnej kontrole vo svetle princípu dobrých mravov (§ 39 Občianskeho zákonníka). Doterajšia judikatúra súdov nespochybnila, že neprimerané úroky sú v rozpore s pravidlami správania sa, ktoré sú v spoločnosti v prevažnej miere uznávané a predstavujú základný hodnotový poriadok. Úroková sadzba uvedená v zmluve - 28,68 % ročne odporuje dobrým mravom, a preto je dojednanie o úrokovej sadzbe nutné považovať za absolútne neplatné (§ 3, § 39 Občianskeho zákonníka), čo znamená, že veriteľ nemá nárok na úroky z úveru. Nariadenie vlády č. 238/2008 Z.z. a ani žiadny všeobecne záväzný predpis nijako neobmedzil súdy, aby korigovali neprimerane vysoké úroky, ktoré sú síce zložkou pre výpočet RPMN, no nie sú vyňaté z posudzovania dodržania imperatívu dobrých mravov zo strany súdu. Sadzba úrokov 28,68 % ročne nemá opodstatnenie v demokratickej spoločnosti, nemožno ju označiť inak ako úžernú a odporujúcu dobrým mravom.“ Vo tomto rozhodnutí odvolací súd považoval za odporujúci dobrým mravom úrok vo výške 28,68 % ročne, pri zistení priemernej ročnej úrokovej miery úrokov poskytovaných v období uzavretia zmluvy bankami vo výške 14,56%.

34. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd považoval dohodu o výške úrokov z úveru za absolútne neplatnú, nakoľko sa prieči dobrým mravom. Žalobcovi preto vzniklo iba právo na zaplatenie nevrátených finančných prostriedkov poskytnutých jednorázovo žalovanému. Žalobca má nárok len na vrátenie finančných prostriedkov, ktoré žalovanému poskytol vo výške 1.800 €. Žalovaný žalobcovi zaplatil sumu 189,66 €, teda po odpočítaní tejto čiastky od sumy poskytnutej žalobcom, dlh činí sumu 1.610,34 € a na túto čiastku súd žalovaného zaviazal. V prevyšujúcej časti žiadanej istiny a úrokov bol návrh zamietnutý.

35. Keďže žalovaný nezaplatil svoj dlh riadne a včas, dostal sa do omeškania, na základe čoho vznikol v zmysle § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. žalobcovi nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5 % ročne (5 % + 0,0 % - úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu), a to zo sumy 1.610,34 € od 26.01.2019 (od šiesteho dňa nasledujúceho po Oznamení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru v zmysle návrhu žalobcu) do zaplatenia.

36. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

37. V zmysle § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

38. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

39. Súd žalobe v časti sumy 1.610,34 € spolu s príslušenstvom vyhovel a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Súd má za to, že žalobca bol v konaní úspešný vo výške 90 % (1.610,34/1.775,21 x 100) a neúspešný vo výške 10 % (100 - 90).

40. Vzhľadom na uvedené zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, že úspešnejší žalobca má nárok na pomernú náhradu trov konania vo výške 80 % (90 % úspech žalobcu - 10 % úspech žalovaného). O konkrétnej výške trov konania bude rozhodnuté, v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Vranov nad Topľou, písomne, v potrebnom počte vyhotovení.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.